

ข้อหารื้อกฎหมายความปลอดภัย

ข้อหารื้อกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ข้อหารื้อ เส้นทางหนีไฟ ประตูที่ใช้ในเส้นทางหนีไฟ และป้ายบอกเส้นทางหนีไฟ

หน่วยงานที่หารื้อ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

หน่วยงานตอบข้อหารื้อ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ประเด็นข้อหารื้อ ประเด็นที่ ๑ อาคารสำนักงานมีการติดตั้งประตูทางเข้า - ออก บริเวณชั้น ๑ เป็นประตูกระจกบานเลื่อนเปิด - ปิดอัตโนมัติ (ประตูเซนเซอร์สไลด์) ซึ่งพบว่า กรณีเกิดไฟฟ้าดับหรือขัดข้องจะทำให้ประตูไม่สามารถเปิดออกได้ การที่หน่วยงานที่หารื้อกำหนดให้ประตูดังกล่าวเป็นประตูที่ใช้ในเส้นทางหนีไฟ ถือว่าได้ปฏิบัติสอดคล้องตามข้อ ๘ วรรคสาม แห่งกฎกระทรวงฯ หรือไม่ อย่างไร

ประเด็นที่ ๒ อาคาร ก เป็นอาคาร ๒ ชั้น มีบันไดที่ใช้ขึ้นลงบริเวณโถงกลางเพียงทางเดียว ซึ่งหากเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่นเพลิงไหม้ จะมีการอพยพหนีไฟถือได้ว่าปฏิบัติการสอดคล้องตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง แห่งกฎกระทรวงฯ หรือไม่อย่างไร

ประเด็นที่ ๓ หน่วยงานที่หารื้อได้ติดตั้งสัญลักษณ์ป้ายทางหนีไฟตามมาตรฐานสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยจัดทำสติ๊กเกอร์สะท้อนแสงหรือเรืองแสงแต่ไม่มีแสงสว่างในตัวเองถือได้ว่าปฏิบัติสอดคล้องตามข้อ ๑๑ (๒) แห่งกฎกระทรวงฯ หรือไม่ อย่างไร

ข้อกฎหมาย กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๘ ให้นายจ้างจัดให้มีเส้นทางหนีไฟทุกชั้นของอาคารอย่างน้อยชั้นละสองเส้นทาง ซึ่งสามารถอพยพลูกจ้างที่ทำงานในเวลาเดียวกันทั้งหมดสู่จุดที่ปลอดภัยได้โดยปลอดภัยต้องปราศจากสิ่งกีดขวาง

ประตูที่ใช้ในเส้นทางหนีไฟต้องทำด้วยวัสดุทนไฟ ไม่มีธรณีประตูหรือขอบกั้น และเป็นชนิดบานประตูเปิดออกไปตามทิศทางของการหนีไฟกับต้องติดอุปกรณ์ที่บังคับให้บานประตูปิดได้เอง ห้ามใช้ประตูเลื่อน ประตูม้วน หรือประตูหมุน และห้ามปิดตาย ใส่กลอน กุญแจ ผูก ล่ามโซ่ หรือทำให้เปิดออกไม่ได้ ในขณะที่มีลูกจ้างทำงาน

ข้อ ๑๑ ให้นายจ้างจัดให้มีป้ายบอกทางหนีไฟที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ขนาดของตัวหนังสือต้องสูงไม่น้อยกว่าสิบห้าเซนติเมตร และเห็นได้อย่างชัดเจน

(๒) ป้ายบอกทางหนีไฟต้องมีแสงสว่างในตัวเองหรือใช้ไฟส่องให้เห็นได้อย่างชัดเจน

ตลอดเวลา ทั้งนี้ ต้องไม่ใช่สีหรือรูปร่างที่กลมกลืนไปกับการตกแต่งหรือป้ายอื่นๆ ที่ติดไว้ใกล้เคียงหรือโดยประการใดที่ทำให้เห็นป้ายไม่ชัดเจน

นายจ้างอาจใช้รูปภาพบอกทางหนีไฟตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้ ทั้งนี้ ต้องให้เห็นได้อย่างชัดเจน

ข้อหารื้อกฎหมายความปลอดภัย

-๒-

ตอบข้อหารื้อ ประเด็นที่ ๑ อาคารสำนักงานมีประตูทางเข้า - ออก บริเวณชั้น ๑ เป็นประตูกระจกบานเลื่อนเปิด - ปิดอัตโนมัติ (ประตูเซ็นเซอร์สไลด์) ซึ่งพบว่า กรณีเกิดไฟฟ้าดับหรือขัดข้องจะทำให้ประตูไม่สามารถเปิดออกได้ ซึ่งตามข้อ ๘ วรรคสาม กำหนดให้ประตูที่ใช้ในเส้นทางหนีไฟต้องทำด้วยวัสดุทนไฟไม่มีธรมหรือขอบประตูกัน และเป็นชนิดที่บานประตูเปิดออกไปตามทิศทางของการหนีไฟกับต้องติดอุปกรณ์ที่บังคับให้บานประตูปิดได้เอง ห้ามใช้ประตูเลื่อน ประตูม้วน และห้ามปิดตาย ใส่กลอนกุญแจ ผูก ล่ามโซ่หรือทำให้เปิดออกไม่ได้ในขณะที่มีลูกจ้างทำงาน ซึ่งกฎหมายมีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองลูกจ้างให้ได้รับความปลอดภัยในการทำงานเมื่อเกิดอัคคีภัย นายจ้างจึงมีหน้าที่ต้องจัดให้มีประตูที่ใช้ในเส้นทางหนีไฟมีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด โดยประตูดังกล่าวต้องสามารถเปิดออกได้ตลอดเวลาในขณะที่มีลูกจ้างทำงาน เพื่อสามารถอพยพลูกจ้างไปสู่จุดที่ปลอดภัยในระยะเวลาที่รวดเร็ว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ประตูดังกล่าวเป็นประตูเลื่อน และในขณะที่ลูกจ้างทำงานอยู่หากเกิดเหตุไฟฟ้าดับหรือเหตุขัดข้องประตูดังกล่าวไม่สามารถเปิดออกได้ จึงยังถือไม่ได้ว่าหน่วยงานที่หารือได้ปฏิบัติสอดคล้องตามข้อ ๘ วรรคสาม แห่งกฎกระทรวง

ประเด็นที่ ๒ อาคาร เอ เป็นอาคาร ๒ ชั้น มีบันไดที่ใช้ขึ้นลงบริเวณโถงกลางเพียงทางเดียว ซึ่งหากเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่นเพลิงไหม้ จะมีการอพยพหนีไฟตามเส้นทางดังกล่าว การที่หน่วยงานที่หารือกำหนดให้บันไดขึ้นลงเพียงทางเดียวดังกล่าวเป็นเส้นทางหนีไฟ ซึ่งตาม ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง กำหนดให้นายจ้างจัดให้มีเส้นทางหนีไฟทุกชั้นของอาคารอย่างน้อยชั้นละ ๒ เส้นทาง ซึ่งสามารถอพยพลูกจ้างที่ทำงานในเวลาเดียวกันทั้งหมดสู่จุดที่ปลอดภัยได้โดยปลอดภัยภายในเวลาไม่เกิน ๕ นาที และวรรคสอง กำหนดให้เส้นทางจากจุดที่ลูกจ้างทำงานไปสู่จุดที่ปลอดภัยต้องปราศจากสิ่งกีดขวาง ซึ่งกฎหมายมีเจตนารมณ์ เพื่อคุ้มครองลูกจ้างให้ได้รับความปลอดภัยในการทำงานเมื่อเกิดอัคคีภัย นายจ้างจึงมีหน้าที่จัดให้มีเส้นทางหนีไฟทุกชั้นของอาคารอย่างน้อยชั้นละ ๒ เส้นทาง ก็เพื่อสามารถอพยพลูกจ้างที่ทำงานในเวลาเดียวกันทั้งหมดสู่จุดที่ปลอดภัยในระยะเวลาที่รวดเร็ว และเพื่อให้เหลือเส้นทางหนีไฟอย่างน้อย ๑ เส้นทางเมื่อเกิดเหตุที่ไม่สามารถใช้เส้นทางหนีไฟอีกเส้นทางหนึ่งได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า อาคาร เอ เป็นอาคาร ๒ ชั้น โดยมีบันไดที่ใช้ขึ้นลงบริเวณโถงกลางเส้นทางเดียวเป็นเส้นทางหนีไฟ จึงถือไม่ได้ว่าหน่วยงานที่หารือได้ปฏิบัติสอดคล้องตามข้อ ๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งกฎกระทรวง

ประเด็นที่ ๓ หน่วยงานที่หารือได้ติดตั้งสัญลักษณ์ป้ายบอกทางหนีไฟตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยจัดทำสติ๊กเกอร์สะท้อนแสงหรือเรืองแสงแต่ไม่มีแสงสว่างในตัวเอง ซึ่งตาม ข้อ ๑๑ (๒) กำหนดให้นายจ้างจัดให้มีป้ายบอกทางหนีไฟที่มีลักษณะต้องมีแสงสว่างในตัวเองหรือใช้ไฟส่องให้เห็นได้อย่างชัดเจนตลอดเวลา ทั้งนี้ ต้องไม่ใช่สีหรือรูปร่างที่กลมกลืนไปกับการตกแต่งหรือป้ายอื่นๆ ที่ติดไว้ใกล้เคียง หรือโดยประการใดที่ทำให้เห็นป้ายไม่ชัดเจนโดยนายจ้างอาจใช้รูปภาพบอกทางหนีไฟตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้ ทั้งนี้ ต้องให้เห็นได้อย่างชัดเจน ซึ่งกฎหมายมีเจตนารมณ์ก็เพื่อให้ลูกจ้างสามารถเห็นป้ายบอกทางหนีไฟได้ชัดเจนโดยป้ายดังกล่าวต้องมีแสงสว่างในตัวเองหรือสามารถใช้ไฟส่องให้เห็นได้อย่างชัดเจนตลอดเวลาเพื่อนำไปสู่

ข้อหารื้อกฎหมายความปลอดภัย

-๓-

เส้นทางหนีไฟแม้ในขณะที่เกิดเหตุไฟฟ้ดับ โดยอาจใช้รูปภาพบอกทางหนีไฟตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ก็ได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ป้ายบอกทางหนีไฟดังกล่าวมีลักษณะเป็นสติ๊กเกอร์สะท้อนแสงหรือเรืองแสง แต่ไม่มีแสงสว่างในตัวเอง โดยใช้รูปภาพบอกทางหนีไฟตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าป้ายบอกทางหนีไฟดังกล่าวสามารถใช้ไฟส่องให้เห็นได้อย่างชัดเจนตลอดเวลาตามลักษณะที่กฎหมายกำหนดแต่อย่างใด จึงยังถือไม่ได้ว่าหน่วยงานที่หาหรือได้ปฏิบัติสอดคล้องตามข้อ ๑๑ แห่งกฎกระทรวงฯ

หมายเหตุ หนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ รง ๐๕๐๔/๒๘๙๖ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๘

.....
สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กองความปลอดภัยแรงงาน
กลุ่มงานมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน
๑๘ ถนนบรมราชชนนี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๘ ๙๑๒๘ - ๓๙